

Husein Đulović

Nowhere to be found

Kustos: Jelena Pavićević

4.6.2021.

KC Vršac

Izložba Huseina Đulovića *Nowhere to be found* predstavlja seriju fotografija nastalih prilikom umetnikovog studijskog boravka u Veneciji. Kreirajući nelinearni narativ, Đulović kroz likovni iskaz kolažira fragmente iz svakodnevnog života i koristi fotografski zapis kao dokument performativnog čina odigranog na ulici. Imajući u vidu da je performans opšti pojam koji označava širok spektar događajnosti, prikazane scene sugerišu na performativnost 'slučajnih' aktera koji su u određenom momentu nenamerno postali deo umetnikove percepcije zamišljenog mizanscena. S obzirom na činjenicu da umetnost uvek zavisi od načina sagledavanja, moramo imati u vidu da sadržaj možemo posmatrati i kao sinematografski i kao likovni; iščitavanjem celokupnog ciklusa, uočavamo intimnu poetiku umetnika, dok sa druge strane, zapažamo njegovo promišljanje koje se ogleda kroz celinu. Pozicioniranjem vizualnog zapisa i njegovog teksta, možemo zaključiti da je performativnost unutar fotografije samo imaginaran koncept koji kreira prostor za fiktivne događaje. Upravo je razvoj tehnologije i umetničke fotografije doveo do brisanja granica realnosti i fikcije, a sama pozicija sagledavanja sadržaja neupitno zavisi od percepcije posmatrača. Na taj način faktografski okviri postaju irelevantni za tumačenje ideje umetnika, već se o polju u kome se nalazi kamera učitavaju ili zabeleženi prostor i vreme *per se*, ili scenografija koja biva tumačena kao povod za snimanje vidljivog.

Fotografski zapisi Huseina Đulovića, objedinjeni u projekat pod nazivom *Nowhere to be found*, imaju za cilj da istaknu kritički stav umetnika prema savremenom društvu i tehnologijama koje su postale neizostavni deo svakodnevice. Prilikom postojanja unutar virtuelnog prostora, pojedinac projektuje privatne informacije u sferu 'javnog' diskursa – on svakodnevno ostavlja svoje podatke različitim korporacijama, koje odobreni sadržaj koriste zarad dalje razmene informacija. Shvatajući ovaj fenomen kao goruće pitanje savremenog društva, umetnik u svojim radovima kreira fragmente u čijoj se suštini ritmički iščitava uticaj bitničke generacije. Asinhrona kompozicija i zasebne celine sugerišu na preklapanje vizuelnog sadržaja, koji se na ovaj način dinamički kategorise. Tako koncipiran, projekat intencionalno redefiniše granice subjektivne i objektivne percepcije stvarnosti, koja se, kao takva, odigrala u datom vremenskom okviru.

Ukoliko se osvrnemo na Bartovu tezu da fotografija mehanički ponavlja nešto što se u stvarnosti nikad ne može ponoviti, shvatićemo da su zabeleženi segmenti simulakrumi stvarnosti; oni su mimetički prikaz određenog događaja koji pripada određenom vremenskom periodu. Osobe na

fotografijama predstavljaju referente, odnosno, kako bi Bart to nazvao *Spectrum* Fotografije, što u svom korenu ima značenje nalik spektaklu, pa samim tim i referent postaje „povratak mrtvog“. Takvo tumačenje ukazuje na beskonačnost procesa sopstvenog reprodukovanja, što nas dalje uvodi u promišljanje na temu njenog uticaja na našu percepciju, jer, kako Bart tvrdi, fotografija ima moć da se uzdigne do naše afektivne svesti. Ona svakako biva medijum koji potvrđuje postojanje izvesnog objekta u realnosti i prošlosti. Dakle, kroz početno sagledavanje fotografije, jasno nam je da ona potvrđuje stvarnost, ali kroz dalje iščitavanja sadržaja shvatamo da su prikazani objekti samo simulakrumi koji u sebe upisuju metaforičko značenja.

U radovima Huseina Đulovića uočavamo „aktere na sceni“, koji se kroz umetnikovu estetiku, sagledavaju kao skup označitelja za Drugog. Zapisi komuniciraju sa posmatračem kroz poetičnost, ritam, boju i narativni tok, dok se kroz raspoznavanje inicijalne ideje umetnika dolazi kroz tekstualni zapis. Naziv izložbe takođe predstavlja paradigmu: *Nowhere to be found* ukazuje na mogućnost odsustva subjekata, koji se u svakodnevnom životu raspoznaju po svom prisustvu unutar sistema. Upravo to odsustvo biva kritika umetnika, jer je ono neostvarivo u realnosti, pa postaje samo imaginarni nacrt promišljanja na temu egzistencije u kapitalističnom društvu. Na taj način umetnik kreira imaginarni svet u kome se identiteti svrstavaju (samo) u slučajne prolaznike, bez relevantnih informacija o njihovom Subjektu. Tako dolazimo do zaključka da je prisustvo voajerizma unutar društva uzelo primat nad pravom na sopstveno očuvanje ličnih podataka. Upravo je njegovo odsustvo prikazano na fotografijama (prikazani ljudi su bez lica) i time dovedeno u pitanje postojanje identiteta pojedinca unutar umetnosti, ali i javnog (svakodnevnog) života.

Jelena Pavićević